

ISCAB CARTA NAJ SAN PABLO YATO TET MACTA AYXACO YUL ISK'AB COMAM BEY CORINTO

Yichebanil iscarta naj Pablo

¹ Hanin Pablo inti'an, ischejab Comam Jesucristo wehan, yuto hac tu' el yiñi iscl'ul Comam Dios. Haninan yeb naj juxta Timoteo chicotz'ibnietojañ hune' carta ti' teyet, hex ayexxaco yul isk'ab Comam Dios yul coñob Corinto, yeb tet macta ayxaco yul isk'ab Comam yul ismajul Acaya.

² Yak'abayo Comam Dios Mame yeb xin Comam Jesucristo Jahawil isc'ulch'anil isc'ul teyibañ, yeb xin ak'anc'ulal yul heyanma.

Huntek'an isya'tajilyak'le naj Pablo

³ Jala'we tzoti' c'ul yiñi Comam Dios, Ismam Comam Jesucristo, Comam Dios chitz'ay isc'ul jin yeb chiak'ni yak'lotal janma.

⁴ Haca'ojab yak'ni Comam yak'lotal janma yiñ ej isya'tajil chul jibañ, hacojab tu' chu jak'ni yak'lotal yanma macta chiak'len isya'tajil yu isc'ulch'anil Comam yak' jet.

⁵ Yuto haca'tic'a chu islahnico jak'len nimeta isya'tajil yiñi Comam Cristo, hactic'apax tu' chu islahnico Comam yak'ni yak'lotal janma.

⁶ Ta chiec'ya' janmahañ yaj yu hechahnipaxo yak'lotal heyanma yeb yuñe hecolchahi. Ta chak'

Comam Dios yak'lobal janmahañ yurie hechahnipaxo yak'lobal heyanma hex ti', hac tu' xin ay heyip heyak'ni techaho isya'tajil chul teyibañ haca' huntek'an isya'tajil chijak'leti'añ.

7 Chicawxi coc'ulan̄ yiñ Comam Dios yuto chicolwa teyiñ heyak'ni techaho isya'tajil ayayo teyibañ, yuto johtajañ tato lañan heyak'len isya'tajil haca' jak'lehañ, hac tu' chu hechahnipaxo yak'lobal heyanma chitit tet Comam Dios.

8 Wuxtaj, wanab, chijak'añ heyohtareloj hanta isya'tajil jak'lehañ yul ismajul Asia. Ha' jalnihāñ mach chitecha huntek'an isya'tajil tu' juhañ, yuxin matxam choñcolchahañ jalnihāñ.

9 Ha' jalnihāñ to ha' bey tu' caw coñcamarañ. Ha' huntek'an isya'tajil tu' ha' ak'ni cotxumu'añ tato mach chu iscawxi coc'ulan̄ jiñañ, walxinto caw yiññe Comam Dios bay wal iscawxi coc'ul, Comam chiak'ni itzitzbocar̄ anma camom.

10 Wal xin ha' Comam coñcolnihāñ yul isk'ab camical bay etza coñcamarañ, chi-xin-cawxi coc'ulan̄ yiñ Comam ta chicolwapaxo jiñañ yiñ isya'tajil chul cosatati'añ.

11 Ta chexcolwa hetxahli jiñañ, yeb xin ta tx'i'al mac chitxahlipaxo jiñañ, tx'i'altic'apaxo mac chiak'ni yuch'andiosal tet Comam yiñ isc'ulal chiyak' Comam jet.

Yal naj Pablo tzet yiñ xin machi to naj bey Corinto

12 Ay hune' tzet chiak'ni tzalaho coc'ulan̄ yuto janmahañ chalni tato c'ul cobeybalañ yiñ sat sunil

anma. Hacpax tu' yet jec'añ texol c'ul cobeybalañ, yaja' maxtaj yu istz'ajanol coc'ulañ yuxinto c'ul chijute cobahari, machoj, walxinto ha' isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios chicolwa jiñañ.

13 Yet chicotz'ibrientojañ cocartahañ teyet, hañech'an huntek'an chisje heyilni yeb huntek'an haban hetxumni, ha' chijayojañ.

14 Ha' huntek'an lañan yichi hetxumni tu' wochebalan ta chetxumilo yiñ caw c'ul, hixinwal yet chul Comam Jesucristo chextzala jiñañ, cat cotzalapaxojañ teyiñ.

15 Ha' huntek'an tu' ayco iscawxobalo inc'ulan, yuxin oc yiñ innabalan tato babel chinec'an quexwila'an, hixinwal cayel chexwilan yiñ inbelan yu hechahni isc'ulal Comam Dios.

16 Yuto yet chintohan yul ismajul Macedonia walnihuan cat xin wec'an quexwilnojan babel, haxa yet chinmeltzohan xin cat wec'paxojan quexwilnojan hunelxa, hexxa xin chexcolwa wiñan yet chintohan bey tx'otx' Judea walnihuan.

17 Yet intxumnihan hune' ti', ¿tom mach sunilo wanmahan walnihuan heyalni? Tajca chetxumu ta chinetlihan teyiñ haca' chute comon anma, yuto ta chiwalan ta chintohan quexwila'an, tzujan tu' xin mach chintopaxcarian, wal xin mach haco tu' intxumnihan.

18 Caw chil Comam Dios tato maxtó hunelo chiwalan teyet haca' ti': "Ho', c'ultic'a," quinchiyán, lañantotic'a xin cat walnihuan "machoj."

19 Comam Jesucristo, Isc'ahol Comam Dios ha' walic'ojan texol, yeb naj juxta Silvano, yeb naj juxta Timoteo. Ha' Comam tu' machi bay yal Comam "c'ultic'a," tzujan tu' yalnipaxo Comam

“machoj,” yuto ha' Comam Cristo hañc'añe isyelal ec' Comam yala'c'oj.

²⁰ Wal xin ha' yiñ Comam Jesucristo chijcano isba sunil tzet haltebilcano yu Comam Dios, yuxin yet chijanico ismay Comam Dios chijalni: “haco-jab tu!” corichi.

²¹ Ha' xin Comam Dios corisic'nicaniloj, coriyanico yiñ ist'iñanil, jetbirñencano coba yeb Comam Jesucristo.

²² Ha' Comam Dios anico Comam Espíritu Santo yul janma, ha' xin chiyeniloj tato yetorixa Comam. Comam Espíritu Santo lahan haca' hunu sello, ha' chiyeniloj ta chicochah sunil huntek'an tzet xayalte Comam jet.

²³ Caw yohta Comam Dios tato mañto chintocojan bey Corinto tu' tec'atañ haca' nabil wuhan, yuñe machi wak' tacojan hec'ul.

²⁴ Matolo yu yahaw chiwute inbahan yiñ tzet chu heyanico heyanma yiñ Comam Dios, machoj, yuto xaheyayto yul heyanma yiñ Comam yuxin liñanex yiñ Comam. Walxinto chijochehañ choñcolwahañ teyiñ, cat hechahni yak'bil tzalahilal yul heyanma.

2

¹ Yuxin xaintxumilojan tato mach chintohan ilwal teyiñ hunelxa, yuñe machi cam chiwacojan bisc'ulal texol hununex.

² Yuto ta chintohan wak'a'cojan bisc'ulal teyiñ, ¿mactaxca xin chu yak'ni tzalahilal wanmahan? Wal xin mach chisje inc'ulan wak'acojan bisc'ulal texol, yuto caw hex cheyak' tzalahilal yul wanmahan.

³ Yuxin watojan incartahan teyet yuñe mach cheyak' bisc'ulal wabe'an yet chinapnihan bay ayex tu'. Ha' heyet to tzalahilal cheyak' wabe'an. Wal xin t'iñanxa wehan ta hesunil chextzalapaxoj, haca' hune' tzalahilal ayco yiñ wanmati'an.

⁴ Hayet wanitajan hune' incartatu'an teyet, caw wik' bisc'ulalan, caw quinok'an heyu, yaj maxtaj yu yoc bisc'ulal teyiñ yuxin intz'ibñetojan hune' carta tu', walxinto yuñe heylni tato xahan ayex wuhan.

Yak' nimanc'ulal naj Pablo yiñ hune' naj yaco ismul

⁵ Ay hune' mac anico bisc'ulal, yaja' mañnetajinan wabehan hune' bisc'ulal tu', to hex heyabepaxo nich'an. "Nich'an" quinchian yuto mach chisje inc'ulan tato chich'ib isya'tajil naj tu' yibañ.

⁶ Ha' texol tu' etza hesunil heyaco isya'tajil yibañ naj, yaja' c'uxanxa isya'tajil heyaco yibañ naj tu'.

⁷ Haxa tinañ xin, ak'we nimanc'ulal yiñ naj, iptzewe naj hixinwal matxa chislahico bisc'ulal yiñ naj.

⁸ Yuxin chiwalpaxtojan teyet ta chexahanñe naj haca'tic'a yet yalañtocanoj.

⁹ Yu hune' tu', yuxin intz'ibñetojan hune' incartatu'an teyet yuñe wilnihanañ ta yijemex yiñ tzet chiwalan teyet.

¹⁰ Ha' mac cheyak' nimanc'ulal yiñ yu hunu istx'ojal chiswatx'e, chiwak'paxo nimanc'ulalan yiñ, waxañca mach wetojan yaco ismul, yaja' heyu yuxin chiwak'an nimanc'ulal, yu isc'ulalo teyiñ sata Comam Jesucristo.

11 Hac tu' chijute haxinwal mach chik'oji naj matzwalil jiñ, yuto johtaxa tzet chu yoc naj etlo jiñ.

Mach tzala isc'ul naj Pablo yet yec' naj bey Troas

12 Hayet wapnihan bey coñob Troas yu walnic'ojan Tzoti' c'ul yet colbanile yiñ Comam Jesucristo, caw yak' isba munil wetan yiñ yet Comam.

13 Yaj oc hanic' bisc'ulal yiñ wanmahan, yuto machi ilcha juxta Tito wuhan bey tu', yuxin quintak'llicanojan tet ebnaj juxtaj ay bey tu', intohan yul ismajul Macedonia.

Chorik'oji yuto ayxaco Comam Jesucristo jetbihoj

14 Jak'a' yuch'andiosal tet Comam Dios yuto yu Comam Jesucristo yuxin sunilbal tiempo choñk'oji. Hañon xin choñisk'an Comam yu jak'ni ohtañelaxo Istzoti' tet anma. Ha' hune' Tzoti' tu' caw sunil bay chipujnatoj, haca' yec' isxuk'al sam hunu tzet ye tu' caw xuk' sam.

15 Hañon ti' haca' isxuk'al sam pom chiyeni isc'ulal Comam Cristo yiñ sat Comam Dios, hac tu' jehi yet choriec' jalno Istzoti' Comam tet anma chicolchahi yeb xin tet anma chic'aytoj.

16 Ha' mac chic'aytoj yahbeta sam hune' Tzoti' c'ul yet colbanile yul sat yuto ayco yiñ camical, walpaxo mac chicolcha xin, caw xuk' sam chabe yuto chischah isk'inal tet Comam. ¿Mactaxca xin chik'oji iswatx'en hune' munil ti'?

17 Yuto hañonti'añ maxtaj yu jik'nihañ melyu yuxin choriec'añ jala'c'ojañ Istzoti' Comam Dios haca' chute huntek'anxa ebnaj soman ye isnabal. Wal xin caw haca'tic'a caw ye yul sat Comam Dios, hac tu' chu jalnic'ojañ, yuto ha' Comam

ak'ri'e hune' comunilti'añ, yeb hunxarie jehañ yiñ Comam Jesucristo.

3

Munlawomoñañ yiñ hune' ac' trato

¹ Yet chijalnihañ huntek'an ti' teyet, ¿chimhetxumu tato lañan jalni cobahañ c'ulal? Wal xin ¿tom chicoyehañ carta choñabenicojañ yul hek'ab? maca ¿chicok'anañ carta chehabenico yul cok'abañ haca' chute huntek'anxa ebnaj? ¡Machoj!

² Wal xin hexr̄ech'an cocartahañ, ha' xin chiocnico juhañ. Hune' carta chehabenico tu' tz'ibñebil yiñ janmahañ, hune' carta tu' sunil mac ohtañe yeb sunil mac chi'ilni.

³ Caw xin ixtañ yehi, yuto hex ti' haca' hunu carta tz'ibñebil yu Comam Cristo hac tu' heyehi, hañonti'añ xin chijic'ojañ hune' carta tu'. Hune' carta tu' mañtaj yu tinta tz'ibñebil, to yu Yespíritu Comam Dios itzitz. Machipaxotaj yiñ ch'en ch'en tz'ibñebilcoj, wal xin yiñ heyanma tz'ibñebilxacoj.

⁴ Yu Comam Cristo yuxin chicawxi coc'ul sata Comam Dios tato hac tu' ye huntek'an tu'.

⁵ Hayet chijalnihañ hune' ti' mach lañano jalnihañ tato chisje cowatx'enañ hunu tzet ye tu' yul jetañ cochuquilarñ, wal xin sunil tzet chisje cowatx'enañ, yaj yu Comam Dios chicolwa jiriañ.

⁶ Ha' Comam ak'ni jipañ jocañ chejabo yiñ hune' ac' trato, mañtaj yiñ hune' ley tz'ibñebilcanoj. Hune' iscab trato ti' chij isba yu Yespíritu Comam Dios. Hune' isley naj Moisés tz'ibñebilcano tu'

choñyito yiñ camical, wal Yespíritu Comam Dios chak' cok'inal mach istañbal.

⁷ Hune' isley naj Moisés tz'ibñebilcanico yiñ ch'en ch'en, caw ay isk'ak'al yip isjepla yet yuli, yuxin matxa yu isk'oji ismujlico ebnaj Israel yiñ naj Moisés yu istzejtzoni, yaja' yec'banilñe yehi. Yuxin ta ha' hune' ley chorñak'ni camoj caw xi-wquiltu yu yak'lax tet anma,

⁸ jhajxampaxo xin hune' iscab trato chij isba yu Comam Espíritu Santo, ec'balto isc'ulch'anil chu yak'lax istzoti'al!

⁹ Ha' chal yelapno hune' chiwalti'an to ta caw ay ismay yu yak'lax istzoti'al hune' ley chorñanico yiñ camical, hajxam xin jaben isc'ulch'anil istzoti'al tzet chorñanico c'ulal sata Comam Dios.

¹⁰ Yuto waxañca caw ay yelapno hune' isley naj Moisés yet yalañto tu', yaja' wal tinañ matxa yelapno ye yul sat hune'xa ti', yuto caw ec'bal isc'ulch'anil.

¹¹ Ta caw niman yelapno ye hune' ley txanñe istiempohal tu', hajxam xin hune' trato maxtic'a istañbal, to caw ec'naxa isc'ulch'anil.

¹² Ayco hune' ti' yipo janmahañ, yuxin yiñ sunil janmahañ chijalnic'ojañ.

¹³ Mach chijutehañ haca' yute naj Moisés, yuto yaco naj hune' k'ap k'ap yeñelo sat yurie mach chil ebnaj Israel istañilo ismuñli hune' isk'ak'al yip Comam ayico yiñ sat naj tu'.

¹⁴ Yaja' mach istxum ebnaj tato chitañilo isk'ak'al hune' tu', yebpaxo xin tinañ yet chilni ebnaj Istzoti' Comam Dios bay ayayo hune' babel trato, haca' totic'a ayco hune' k'ap k'ap tu' yeñelo isnabal ebnaj. Ha' xin mach chiak'ni istxumulo

ebnaj tzet chala, yuto maꝝto chiak'lax yohtañelo ebnaj tato yet yul Comam Cristo istañcanilo babel trato tu'!

¹⁵ Yuxin hayet chiyilni ebnaj isley naj Moisés tinañ haca'tañe aytoco k'ap k'ap yeñelo isnabal ebnaj.

¹⁶ Yaja' yet chanico isba anma yul isk'ab Comam Cristo Jahawil, chiilaxilo hune' yeñel isnabal haca' k'ap k'ap tu'.

¹⁷ Yuto ha' Comam Cristo Jahawil, Espíritu ye Comam, yuxin yet ayxaco Yespíritu Comam jiñ habanxa cotxumni tzet chal Yum Comam Dios, matxa ayoñocto yalañ yip hune' babel trato.

¹⁸ Yuxin matxa hune' haca' ismaj sate tu' yiñ cosat cosunil. Wal tinañ xin lahanorixa haca' hunu ch'en espejo bay chi'illax isk'ak'al yip Comam, yuto ha' jiñ chi'ilchalo isc'ulal Comam Cristo Jahawil. Yuxin lañan isch'ib conabal haca' isnabal Comam, yeb xin lañan istz'ajnalo isc'ulch'anil Comam jiñ. Hune' ti' chij isba jiñ yip Comam Espíritu.

4

¹ Mach chicabcon coc'ulari yuto yu isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios yuxin yaco Comam hune' muñil ti' yul cok'abañ.

² Wal tinañ sunil tzet caw tx'ixobal chiswatx'e anma yiñ ewantajil yahbilxacano juhañ, machi mac chijak' subchahojañ, mach chicosomañ Istzoti' Comam Dios yeb comon tzoti'. Wal xin hañe isyelal chijalañ sata anma yeb sata Comam Dios, hac tu' chu coyenilojañ tato hune' comunilt'añ ayco yiñ istoholal.

³ Hayet choriec'añ jalnoc'ojañ Tzoti' c'ul yet colbanile, ay mac ti' mach chitxumchalo yu, ha' ton huntek'an mac tu' chic'aytoj.

⁴ Yaja' yu mach chayto yul yanma yiñ Istzoti' Comam; yuxin ha' naj yahawil yiñ hune' yul sat yibarik'in al ti', ha' naj machi ak'ni yohtaañelo anma yuñe mach chu yilni istzejla isk'ak'al hune' Tzoti' yet colbanile, yet Comam Cristo caw aycano yip, Comam yechel Comam Dios.

⁵ Maxtajorñañ chijalic'o cobahañ, walxinto ha' Comam Jesucristo chijalic'ojañ ta ha' Comam Jähawil. Wal hanorñañ xajaco cobahañ hechejaboj yuto chitzala janmahañ yiñ Comam.

⁶ Ha'tic'a Comam Dios chejni ta chitzejla sajilk'in al xol k'ejholo, hapaxo Comam ak'ni sajilk'in al yul janma yuñe johtañenilo isk'ak'al yip Comam Dios, hune' chitzejla yiñ sat Comam Jesucristo.

Hañc'arie yiñ Comam Dios bay chujanico janma

⁷ Haca'hunu k'alomal ayayto yul hunu tx'otx' xi, hac tu' ye Istzoti' Comam Dios yiñ conimanil, yuñe isyenilo isba ta ha' Istzoti' Comam caw aycano yip; yiñ Comam Dios chitita, mach jetojañ yehi.

⁸ Yuxin waxarica hoybilonñañ yu isya'tajil, yaja' mach choríayc'ayañ yul isk'ab. Ay tzet ye tu' chijaco yiñ coc'ulañ, yaja' mach chicabcon coc'ulañ yu.

⁹ Chorícaj laxañañ, yaja' mach bejbilonícanojañ, choñmak'laxcañañ, yaja' mach mak'bilo cotañilojañ yiñ hunelñe.

¹⁰ Bajxañetu'wal chorítohañ ayoññetic'acojañ yul isk'ab camical, haca'yak'le Comam Jesucristo,

hac tu' chu isyenilo isba jiñan yiñ tzettaj yak'le Comam.

¹¹ Hañorõti'añ waxańca itzitzoñañ, yaja' ayonñetic'acojañ yul isk'ab camical sunilbal tiempo yu choñmunlahañ yiñ ismunil Comam Cristo. Hac tu' chu isyenilo isba tzettaj yak'le Comam yiñ hune' conimanilañ cambehal ye ti'.

¹² Yuxin hañorõti'añ ayonñetic'acojañ yul isk'ab camical yuñe hechahnicano hek'inal tet Comam.

¹³ Chal yul Yum Comam Dios haca' ti': "Xawaytojan yul wanmahan yuxin quintzotelan," xi. Hac tu' jepaxojañ hañorõti'añ xajaytojañ yul janmahañ yiñ Comam Dios, yuxin choñtzotelañ.

¹⁴ Hañorõti'añ johtajañ ta ha' Comam Dios ak'ni itzitzbocañ Comam Jesucristo Jahawil, ha'tic'a Comam xin choñak'ni itzitzbocañ yuto yetoňxa Comam Jesucristo, hunxa xin chu coňyinito Comam isc'atañ.

¹⁵ Caw chijak'lehañ huntek'an isya'tajil ti' yu isc'ulalo teyiñ, yeb yuñe tx'i'al mac chichahni isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios, hixinwal tx'i'al mac chiak'nipaxo yuch'andiosal tet Comam, hac tu' chu yoc ismay Comam.

¹⁶ Yu hune' tu', yuxin mach chicabcon coc'ulañ waxańca lańan ispax yip conimanilañ, yaja' wal janmahañ xin hunun tz'ayic yoc yiñ yac'tohal.

¹⁷ Sunilal isya'tajil chijilañ yul sat yibañk'inal ti', yiñ añe chiec'toj yuto chiapni istiempohal bay chilahwi, yaja' wal isc'ulch'anil chak' Comam jet xin ec'bal niman yelapnoj, yeb xin mach istaibal.

¹⁸ Hañorõti'añ, maxtaj yiñ huntek'an tzet ye tu' chijilico yiñ bay chijaco conabalañ. Wal xin yiñ huntek'an tzet ye tu' mach chijilico yiñ ha' bay

ayco conabalañ, yuto sunil huntek'an chijilico yiñ, yiñ aña chitañiloj. Wal huntek'an mach chijilico yiñ ayñetic'a yiñ sunilbal tiempo.

5

¹ Hune' conimanil ti', lahan haca' hune' nich'an lexp̄at chietaxtoj. Yaja' johtaj ta ay hune' nimanile caw c'ul watx'ebil yu Comam Dios yul satcañ, mach anmaho watx'erie, yeb xin machi bak'inal chitañiloj.

² Yuxin hayet ayorñtoc'o yiñ conimanil ti' caw ch'ah coc'ul, jochebal chiak'laxna hune' conimanil yet satcañ tu'.

³ Ha' hune' tu' chioc xilo cok'ap, yuñe mach t'ilanojoñ yet chorñapni.

⁴ Hayet ayorñtoc'o yiñ conimanil ti' caw chiah coc'ul chijak'len isya'tajil, ay jala' mach chorñcan t'ilnoj, mach chijoche ta toñe chilaxilo hune' conimanil ti', walxinto chijoche ta chiak'lax hunxa conimanil ac', hac tu' xin chitañilo hune' conimanil cambehal ye ti', cat cochahni hune' cok'inal mach istañbal.

⁵ Yu hune' ti' yuxin coriswatx'e Comam Dios, yak'nipaxo Comam, Comam Espíritu Santo jet yu yak'ni johtañelo yiñ caw ist'iñanil tato chicochah hune' tu'.

⁶ Yuxin caw sunilbal tiempo chijaco hune' tu' yipo janma, johtaj tato yet ayoñtoco yiñ hune' conimanil ti' machijoñ isc'atañ Comam Dios yul satcañ.

⁷ Tinañ mañto chijil hune' tu', yaja' yulbal istiempohal ayoñ yiñ hune' conimanil ti' chijayto yul janma ta hac tu' yehi.

8 Yuxin caw ayco Comam Dios yipo janma, jochebal chicobejcano hune' conimanil ti' cat japni isc'atañ Comam.

9 Yuxin waxańca ayońic'ojań yeb conimanilt'ań, maca haxa isc'atañ Comam bey satcań, ha' tzet choche Comam Dios ha' ayco yiń coc'ulań cowatx'enań yuńe istzala Comam jińań.

10 Caw cosunil chońoc sata Comam Jesucristo yul iscapil yuńe cochahni ispaj yiń tzettaj chicowatx'e hununoń yet ayońic'o yul sat yibańk'inal ti', ta c'ul maca istx'ojal cowatx'e.

Tzoti' C'ul yet ak'anc'ulal

11 Walonti'ań, ha' tet Comam Dios Jahawil bay chońxiwań, yuxin ayco yiń coc'ulań jalnihań tet anma ta chaco isba yul isk'ab Comam Dios. Caw ohtabil cobeybalań yu Comam, haquexpax tu' hantam sak'al ta heyohtapaxo cobeybalań.

12 Mach lańiano jalnihań tato caw c'ulorñań yul hesat. Wal xin jochebalań tato chextzala jińań yeb yuńe c'ul hecolni heba hepajtzen tet ebnaj yińne anma nime winaj chaco yanma, maxtaj isc'ulal ayayto yul yanma anma bay chit'ańxico ebnaj.

13 Walonti'ań, waxańca chorihallaxań locohal, yaja' yu comunlań yiń yet Comam Dios, yaja' ta mańlocohojań cheyila yaj yu isc'ulalo teyiń.

14 Wal xin sunil tzet chicowatx'ehań, ha' isc'ulch'anil isc'ul Comam Jesucristo, ha' chiak'ni jubaań, yuto johtajań tato ay hune' mac cam coselelo cosunil, yuxin camnajońxa yiń cobeybal yet yalaritocanoj.

15 Ju cosunil yuxin cam Comam Jesucristo yuxin hañorit'iñ ti', matxahojab choñec' yiñ haca' tzet chal janma. Wal xin haca'ojab tzet chal isc'ul Comam Dios, hacojab tu' chicobeybalñe; yuto cam Comam, lahwi tu' yitzitzipaxocañ yu yak'ni isc'ulal jet.

16 Yuxin hañorit'iñ matxa choñocañ ak'oc'ule yiñ ebnaj juxtaj, haca' chute anma yet yul sat yibañk'inal ti'. Waxañca yet yalañto hac tu' jute cobahañ, coriocañ ak'oc'ule yiñ Comam Cristo, yaja' wal tinañ xin, matxa haco tu' conanihañ yiñ Comam.

17 Yuxin ha' mac chaco isba yul isk'ab Comam Jesucristo, ac' anmaxa ch'elicoj. Ha' tzet iswatx'e yet yalaritocanoj chitañcaniloj, haxa tzet chiswatx'e tinañ xin ac'toxa.

18 Sunil huntek'an chiwalti'an, ha' Comam Dios chiwatx'eni. Hañech'an yu Comam Jesucristo yuxin ayoñico yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios. Ha' ak'ñe comunilañ jalnic'ojañ tzet chu yoc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios.

19 Ha' chal yelapno hune' tu' to yu Comam Jesucristo yuxin chioc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios, matxa xin chisnati Comam ismul. Ha' Comam ak'ñe cano hune' munil ti' yul cok'abañ jalnic'ojañ yiñ tzet chu yoc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios.

20 Yuxin hañorit'iñ ischejab Comam Cristo je-hañ yuxin hacojtam ha' Comam Dios chiay sat teyet, yuxin yiñ isbi Comam Jesucristo chijalañ teyet ta chexoc yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios.

21 Machi nino istx'ojal Comam Jesucristo, yaja' yibañ Comam alaxcanto ismul sunil anma yu Co-

mam Dios. Yuxin hayet chijanico coba yul isk'ab Comam Jesucristo choñoc c'ulal yul sat Comam Dios.

6

¹ Hañorñti'añ chorícolwahañ comunlahañ yiñ ismunil Comam Dios, yuxin chi-elto-jawañ teyiñ ta mach cheyintañecanilto isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios.

² Chal Comam Dios yul Yum haca' ti':
Yiñ istiempohal quinhawawtehan tawiñ, wabeto-
jan tzet hawala; yiñ istz'ayical hawoche
hacolbanil quincolwahan tawiñ,* xiayoj.

Yuxin tinañ istiempohalxa heyawten Comam teyiñ, yeb xin istz'ayicalxa hechahni hecolbanil.

³ Hañorñti'añ caw c'ul chijute cobeybalañ yurie machi mac chijak' lectahojañ, yuto mach chisje coc'ulañ tato ay mac chihalni isk'umal hune' comunilti'añ.

⁴ Wal xin caw chicoyehañ yiñ tzet chicowatx'ehañ ta caw yeli ischejab Comam Dios jehañ, yuxin chijak' janmahañ jijlenañ isya'tajil chihul jibañañ, yeb mañtzetal, yebpaxo yec'ya' janmahañ.

⁵ Ay bay caw coñimak'laxañ, ay bay xin coñalaxicojañ preso, yeb xin ay bay ah wejna anma jiñañ, ay bay xin caw coñec'ya'añ comunlahañ, aypaxo bay xin el cowayañañ, ay bay jijlepaxojañ wahil.

⁶ Chicoyenipaxilojañ tato ischejab Comam Dios jehañ yu isc'ulal chicowatx'ehañ, johtaxahañ baytet ist'iñanil, yuxin chijak' nimanc'ulalañ yiñ

---

* ^{6:2} Is 49:8

anma, c'ulch'an chijutepaxo coc'ulañ yuto ayco Comam Espíritu Santo yul janmahañ, cat cotzalapaxojañ yiñ jet anmahil.

⁷ Chicoyepaxilojañ tato ischejab Comam Dios jehañ yuto ha' cuybanile caw yel chijalañ, yeb yu ayco yip Comam Dios jiñañ. Haca' hunu naj soldado chiscol isba yu ismunlabal cat yak'nipaxo naj howal yu ismunlabal tu'; hacoñtu'añ yuto ha' istoholal chijalic'ojañ.

⁸ Ay bay niman jelapnojañ yul sat anma, aypaxo bay xin chiilaxilo copixanañ. Ay bay c'ul istzotel anma jiñañ, ay bay xin tx'oj istzotel anma jiñañ. Ay bay choñhallaxañ lek'ti'al, waxańca xin ha' isyelal chijalañ.

⁹ Ay bay challaxi tato mach coñohtajoyañ anma, waxańca xin caw ohtabiloñañ yu. Camomorixahañ yalni anma, yaja' itzitzoñañ, chi'alaxpaxayo isya'tajil jibañañ, yaja' mach choñcamañ.

¹⁰ Haca'tañe bisc'ulal jehañ, yaja' wal xin tzalahilalñetic'a jehañ yiñ sunilbal tiempo. Waxańca caw meba'oñañ, yaja' tzetc'a mac k'alom yul sat Comam Dios juhañ. Waxańca machi nich'ano tzet ayoñañ, yaja' yul sat Comam Dios tz'ajan yeco sunil yul cok'abañ.

¹¹ Hex wuxtaj, hex wanab, hex ayex bey Corinto, caw chijaltojañ isyelal teyet yeb sunil tzet ay yiñ janmahañ.

¹² Caw machi hunu tzet ye tu' chijebahañ teyet, wal hex ti' xin ay huntek'an tzet ye tu' ewan ye jetañ heyu.

¹³ Haca' yay sat hunu naj mame tet isc'ahol, hac tu' yay insatan teyet, chink'annihan tato ha' caw

isyelal ha' cheyal wetan, haca' chu walnitojan tzet
ay yul wanmahan teyet.

Hañon ti' yatutorixa Comam Dios itzitz

¹⁴ Mach chu heyetbiñen heba yeb anma maxtó chichahni Comam yul yanma, yuto ¿tom chu yetbiñen isba isc'ulal yeb istx'ojal? Yeb xin ¿tom chu yetbiñen isba sajilk'inal yeb k'ejholo? ¡Wal xin mach chuhi!

¹⁵ Yeb ¿tom chu islahban isnabal Comam Jesucristo yeb naj matzwalil? Yeb xin hañon xacochah Comam Jesucristo yul janma, ¿tom chu colahban conabal yeb mac maxtó chichahni Comam yul yanma? ¡Mach chuhi!

¹⁶ ¿Tom ay yocbalto tiox yul yatut Comam Dios? ¡Macho! Yuto hañon ti' yatut Comam Dios itzitz jehi, haca' yalni yul Yum Comam Dios bay chala:

Haninti'an chinehayojan xol ebnaj cat xin wec'an
yeb ebnaj, haninan xin chinocan isdiosaloj,
cat yoc ebnaj incoríbojan,* xi Comam.

¹⁷ Yu hune' tu', yuxin yalpaxo Comam: Elañwe xol ebnaj, pohilo heba yiñ ebnaj. Mach chetzab huntek'an tzet ye tu' machiswalil, hac tu'
xin cheixinchahan inc'atañan.*

¹⁸ Chinocan hemamoj, cat heyoc inc'aholojan yeb xin incutz'inojan,* xi Comam Dios Jahawil, Comam chisje iswatx'en sunil tzet ye tu', xiayoj.

---

* **6:16** Lv 26:12; Ez 37:27 * **6:17** Is 53:11 * **6:18** Sal 7:14

7

¹ Yuxin hex wuxtaj hex wanab, hex xahan ay wuhan, ha' ton huntek'an xawalan teyet yaltecano Comam jet, yuxin yilal copohnilo coba xol sunil tzet ye tu' chietanto conimanil yeb janma. Xiwojorïwe tet Comam Dios, jak'acanico coba yiñ hunelñe yiñ tzet choche Comam.

Macta ayxaco yul isk'ab Comam Jesucristo bey Corinto isyije yiñ tzetyl naj Pablo

² ¡Aweyto yul heyamma yiñ tzet chijalañ! Caw machi hunujex bay cowatx'ehañ huno istx'ojal. Machi hunujex etaxnato henabal juhañ. Machipaxo hunujex quexjak' subchahojañ.

³ Maxtaj yu istac hec'ul yuxin chiwaltojan huntek'an ti' teyet, wal xin haca'tic'a walnihan teyet yet yalañtocanoj, caw ayexic'o yiñ wanmahan. Yuxin waxañca itzitzinan maca lañanxa incaman hune'ñetic'a ha' yeco wanmahan teyiñ.

⁴ Caw yiñ sunil wanmahan chintzotelan teyet yeb xin caw chintzalahan teyiñ, waxañca lañan wilnihan isya'tajil bey ti', yaj caw chik' yip wanmahan, yeb caw chioccano hune'niman tzalahilal yiñ wanmahan chiwabehan.

⁵ Yettaxtic'a julañ bey ismajul Macedonia ti', maxtic'a nino ak'anc'ulal chijilarñ. Bajxañetu'wal choñec'arñ ha' isya'tajil chichahlo juhañ; ha' yichelax howal jiñañ ha' chu anma; ha' istacbal coc'ulañ ha' ch'ak'laxi.

⁶ Yaj Comam Dios chiptzen anma bisc'ulal yehi, ha' Comam ak'ni yak'lotal coc'ulañ yet yul naj Tito bey ti'!

⁷ Yaja' mañnetaj yu hul naj yuxin chitzala coc'ulañ, walxinto yu jabehañ ta heyak' yak'lotal

isc'ul naj yet isbeyc'o naj texol, yeb yu cheyoche coñheyila'an. Yalnipaxo naj ta caw bisc'ulal heyehi yiñ tzet yu texol, yebpaxo ta ayinicojan yiñ hec'ul. Hayet wabenan huntek'an tu' caw yik'cano yip tzalahilal yul wanmahan.

8 Caw tac inc'ulan yet wabenan ta oc bisc'ulal teyiñ hayeb tz'ayic yet heyaben tzet yal te' carta watojan teyet, yaja' wal tinañ xin matxa chiwik' bisc'ulalan yiñ hune' tu'.

9 Waxañica heyik' bisc'ulal yaj chintzalahan yiñ yuto hebisc'ulal tu' ha' ak'ni hetxumulo henani heba haca' choche Comam Dios. Machi xin nich'ano tzet etanto henabal yiñ tzet yal te' carta tu'.

10 Tato chijik' bisc'ulal haca' choche Comam Dios, hune' bisc'ulal tu' chiak'ni cotxumuloj ta yilal conani coba cat xin cocolchacanoj. Ta hac tu' ye chal tu' machojab chitac coc'ul yu bisc'ulal. Ay hune'xa bisc'ulal yet yul sat yibañk'inal ti', hune' bisc'ulal tu' choñyito yiñ camical mach istañbal.

11 Yaja' hex ti', xaheyik' bisc'ulal haca' choche Comam Dios, caw xin tx'i'alxa isc'ulal chak' teyet, yuto ha' anico yiñ heyanma hewatx'enayo hune' isya'tajil yu texol tu', hac tu' yu hecolni heba. Istit hehowal, ischiwacañ hec'ul yu hune' tzet yu texol tu', yuxin caw tx'i'al el heyoche ta ayinic'ojan texol. Yaja' xin heyayo isya'tajil yibañ naj yaco ismul tu', hac tu' yu heyeniloj ta maxtaj hunex yiñ hune' ismul naj iswatx'e tu'.

12 Yuxin hune' carta intz'ibñetojan tu' maññetaj yu naj oc ismul yuxin intz'ibñetojan, maññetajpaxo yu naj bay oc ismul naj tu',

walxinto yuñe isyenilo isba yul sat Comam Dios ta caw ayoñicojañ yipo hec'ul.

¹³ Sunil huntek'an tu' anico yip janmahañ, mažñetaj yu huntek'an tu', wal xin caw contzalacarñañ yet yalni naj Tito jetarñ ta caw sak'al yu hechahni naj yeb ta caw yak' tzalaho isc'ul naj texol.

¹⁴ Isyelal walan, yet walnihán tet naj Tito tato caw c'ulex. Heyohtaj tato ist'iñanilñetic'a chivalan, yebpaxo xin mach lek'ti'alo elico yiñ tzet walan tet naj teyiñ.

¹⁵ Yuxin ha' tinañ, caw ec'na xahan chexyil naj, yuto chitit yul isc'ul naj tato caw yijem heyute heba yet isbeyc'o naj texol, yeb xin caw xahan heyil naj yet ay naj tec'atarñ.

¹⁶ ¡Caw chintzalahan teyiñ yuto ayexico yipo wanmahan!

8

Jofrenda chijak' tet Comam Dios

¹ Tinañ xin hex wuxtaj hex wanab, chijaltojañ teyet yiñ tzet yu isyeni isba isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios yiñ hunun majan ebnaj juxtaj ay yul ismajul Macedonia ti'!

² Waxańica caw ay ilwebal chihul yibañ ebnaj, yaja' caw chitzala yanma ebnaj, yeb xin waxańica caw meba' ebnaj, yaja' caw chipalc'on ebnaj yak'ni yofrenda, haca'tar e caw k'alom ebnaj.

³ Haninti'an chiwak' inbahan walnihán ta caw yiñ sunil yanma ebnaj ch'ak' ebnaj yofrenda, hatatic'a hanta ay yul isk'ab ebnaj, ay bay ti' xin chipalc'on yak'ni ebnaj.

4 Caw oc ebnaj yala' jetar tato chicochahañ yofrenda ebnaj, yuto choche ebnaj chicolwa ebnaj yiñ ebnaj juxta ay bey Jerusalén.

5 Caw ec'balcano yak' ebnaj yibañ haca' conanihañ. Yuto yiñ babelal ishin isba ebnaj yiñ ismunil Comam Dios Jahawil, lahwi tu' xin yanipaxico isba ebnaj yijemal jetar haca' choche Comam.

6 Yuxin xajalar tet naj Tito ta chito naj ilwal teyiñ, cat ischahni naj hecolwal cheyak' Yu isc'ulch'anil hec'ul, yuto ha' naj ichico ischahni hecolwal yet babelal.

7 Haca'ojab ispalc'on iscaawxi hec'ul yiñ Comam Dios yeb hehelanil hetzoteli, yeb yitz'atil hewi', yeb yiñ sunil heyanma chewatx'en hunu tzet ye tu', yeb corihexahanñenpaxojar; hacojab tu' ispalc'on heyak'ni heyofrenda tet Comam Dios.

8 Mach chejbanile hune' chiwalti'an, wal xin torñe chiwochehan chiwalan teyet yiñ isc'ulch'anil isc'ul huntek'anxa ebnaj juxtaj. Haquexpax tu' yet cheyak'ni heyofrenda chohtarielo ebnaj bay chiak'lax hune' heyofrenda tu' ta xahan cheyil ebnaj.

9 Hañon ti' johtaj ta Comam Jesucristo caw c'ulch'ancano isc'ul. Caw tzetc'a isk'alomal Comam ay bey satcar, yaja'yute isba Comam meba'il yuto caw xahan ayoñ yu yuñe joc k'alomal yul sat Comam Dios.

10 Chiwaltojan teyet tzet chiec' yiñ innabalan yiñ heyofrenda, yuto yettax hunbi hex babel quexichico heyak'ni heyofrenda, caw xin yiñ sunil heyanma heyak'a.

11 Wal tinañ xin mach chebej heyak'ni heyofrenda tu'. Wal xin ak'we yiñ sunil heyanma

haca'ojab yu heyichenicoj, hacojab tu' xin cheyute tinañ, hatatic'a tzet ayex.

¹² Yuto ta yiñ sunil janma chijak' jofrenda, caw chitzala Comam Dios jirñ, hatatic'a tzet ay yul cok'ab. Wal xin mach chisk'an Comam hunu tzet ye tu' jet ta machi yul cok'ab.

¹³ Mach chiwochehan ta chexcan yiñ mañtzetal yu heyak'ni hecolwal.

¹⁴ Yaja' chiwochehan tato lahanojab tzet ayoñ cosunil. Yuxin tinañ, hex ay tzet ay yul hek'ab colwahañwe yiñ ebnaj matzet aya, haxinwal haxa yet matzet ayex haxa ebnaj chicolwa teyiñ. Ta hac tu' lahan chicocolle coba.

¹⁵ Haca' yalni yul Yum Comam Dios, bay chala: "Ha' mac tzetc'a yet isc'utxbacañ, mach palc'oncañ yul isk'ab. Haxa mac hanic'ñe yet isc'utxbacañ xin, c'uxanñe ec' yu,"* xiayoj.

Yet isto naj Tito yeb hunték'an ebnaj juxta bey Corinto

¹⁶ Chiwak'an yuch'andiosal tet Comam Dios, yuto ha' Comam anico yul yanma naj Tito quexyanico yiñ isc'ul, haca'tic'a heyeco yiñ inc'ulan.

¹⁷ Yuxin hayet walnihan tet naj tato chito naj ilwal teyiñ, caw yiñ aña istak'we naj istohi yuto ayco yiñ isc'ul naj isto quexyilnoj.

¹⁸ Ay xin hune' naj juxta ti' chijatojan yetbiho naj Tito. Ha' hune' naj ti' caw c'ul istzotel ebnaj juxtaj yul hunték'anxa coñob yiñ naj, yuto caw c'ul ismunil naj yiñ yalnic'o Tzoti' c'ul yet colban-ile yiñ Comam Jesucristo.

* **8:15** Ex 16:18

19 Ha' naj xin saybil yu ebnaj juxttaj yu yoc naj jetbiojan, cat iscolwa naj jinan isc'utxbancan ch'en yofrenda ebnaj juxttaj. Hac tu' xin chi'ilchalo isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios jin, cat yilchapaxilo isc'ulch'anil hec'ul.

20 Hac tu' chijutehan yune machi hunu mac chihobnican lek'ti'al jinan yin ch'en colwal caw ay yelapno chicocutxbacantu'an.

21 Yuxin chijaco yin coc'ulan ta c'ul chijute cobahan yin hune' munil ti'; manxnetaj sata Comam Dios, walkinto c'ul chijutepaxo cobahan sata anma.

22 Ay xin hune'xa naj juxta chijatojan yinta ebnaj ti', hune' naj juxta ti' tx'i'alxa el chijilan tato caw chitzala naj iscolwahi bajxarietic'a yin tzet ye tu'. Yuxin tinan caw ec'balto chitzala naj yuto ayexico yipo yanma naj.

23 Ta ay mac chik'amben teyet tzet ye naj Tito ti', cheyala ta wetbi inbahan yeb naj, yuxin chinchejtojan naj yu iscolwa naj teyin. Yeb xin ta ay mac chik'ambenpaxo yin ebnaj cawan, cheyala tato chejbilto ebnaj yu ebnaj juxttaj ay yul huntek'anxa coriob ay bey ti'. Ebnaj ti' caw chisyelo ebnaj isc'ulch'anil Comam Cristo yu tzet chiswatx'e ebnaj.

24 Caw chiwochehan tato c'ul chu hechahni ebnaj, hixinwal chil huntek'anxa ebnaj juxttaj tato yeli c'ulex, haca' yu walnitojan teyin.

1 Wal yiri ch'en colwal cheyak' tet macta ayxaco yul isk'ab Comam Jesucristo ay bey Judea, mach yilalo chintz'ibrñetojan teyet.

2 Yuto wohtajan tato caw yiñ sunil heyanma chexcolwahi, caw chitzala inc'ulan chiwalnihan tet ebnaj juxta ay bey Macedonia ti' tato caw c'ulch'an hec'ul. Xawalan tato hex ayexxaco yul isk'ab Comam bey yul ismajul Acaya hunbitax quexichico heyak'ni heyofrenda. Hayet yaben ebnaj ay bey Macedonia hune' tu', caw tx'i'al ebnaj oc yiñ isc'ul yak'ni yofrenda.

3 Tinañ xin chinchejtojan ebnaj juxtaj ti' bay ayex tu', haxinwal chexyiptze ebnaj hecutxbancañ ch'en colwal tu'. Hac tu' xin mach nabñeho walani yiñ isc'ulch'anil hec'ul.

4 Yuto c'uxantaxca ay ebnaj ah Macedonia ti' tzujan wintajan yet chinapnihuan quexwilnojan, tx'ixobalmi ta maxtó ch'en heyofrenda tu' cutxan heyu, yuto caw sunil janmahañ chijalnihuañ tato caw c'ulch'an hec'ul.

5 Yuxin chinnahan tato caw yilal isbabito ebnaj juxta ti' tec'atañ yuñe iscolwa ebnaj teyiñ hecutxbancañ heyofrenda, ch'en tak'ebilxa heyu heyak'ni. Ha' xin heyofrenda chicutxi tu', ha' chalniloj ta caw c'ulch'an hec'ul, machi xin lañbilojex heyak'ni.

6 ¿Tom mach cheyohtajo hune' ti' xin?: Ha' mac hanic'ñe yawal chacoj, hanic'ñetic'apaxo isñal chishatx'paxocañ. Walpaxo mac niman yawal chacoj caw niman isñal chishatx'cañ.

7 Jak'a'we jofrenda hununor, hatatic'a hanta chicotxum jak'ni, machojab yiño bisc'ulal chijak'a, machojabpaxo xin yiñ lañbilal, yuto Comam

Dios caw chitzala Comam yiñ mac caw yiñ tzalahi-lal chak' yofrenda.

⁸ Yuto ay yip Comam yak'ni sunil isyaxil teyet, hac tu' xin machi hunu tzet ye tu' ti' matzet teyet; wal xin chipalc'on yul hek'ab yuñe hecolwa yiñ tzet ye tu' c'ul.

⁹ Chal yul Yum Comam Dios haca' ti':
Sak'al yet mac chiak'ni tzet ye tu' tet anma meba',
yu hune' isc'ulch'anil isc'ul tu', yuxin mach
chito nahul hune' mac tu' yu Comam Dios,*
xiayoj.

¹⁰ Comam Dios chiak'ni ixim hiñat chitzunlaxi, yebpaxo sunil tzet chilolaxi. Ha' xin Comam chiak'nipaxo teyet tzet cheyak' yiñ heyofrenda tet Comam. Haca'tic'a hunu tzet ye tu' chetz'uncanoj, chanayo Comam isyaxilal yibañ, hac tu' xin ye hune' isc'ulch'anil hec'ul tu' caw tzetc'axa chiel-canicoj.

¹¹ Hac tu' xin caw tx'i'al tzet chijechab yuñe caw tx'i'al tzet cheyak'paxoj, hac tu' xin tzetc'a ebnaj juxta chiak'ni yuch'andiosal tet Comam Dios yet chischahni ebnaj hune' heyofrenda chijitojañ bay ay ebnaj tu'.

¹² Huntuk'an colwal cheyak' ti' mañuetaj chicolwa yiñ tzet ye tu' matzet yul isk'ab ebnaj, wal xin chiiptzelipaxo yiñ ebnaj yak'ni yuch'andiosal tet Comam Dios.

¹³ Chahnipaxico ebnaj ismay Comam, yuto cheyeloj tato yijemex yiñ Tzoti' c'ul yet colbanile yiñ Comam Cristo, yebpaxo chexcolwa yiñ tx'i'al ebnaj juxtaj.

* **9:9** Sal 112:9

¹⁴ Ebnaj juxta chichahni hecolwal tu', chitxahli ebnaj teyiñ, cat quexisxahanñen ebnaj yuto hex chexyak'balñe Comam Dios yiñ heyenilo huntek'an isc'ulal isc'ul Comam.

¹⁵ Jak'a'we yuch'andiosal tet Comam Dios yu hune' comatan, (ha' ton Comam Jesucristo) ak'bil yu Comam. Caw xin mach choñk'oji cotxumni hanta isc'ulch'anil isc'ul Comam.

10

Ismunil naj Pablo ha' yalnic'o Istzoti' Comam Dios

¹ Hanin Pablo inti'an yet chink'annihan hunu tzet ye tu' teyet haca' isc'ulch'anil isc'ul Comam Cristo hac tu' chu ink'annihan. Tolab chihal-laxic'oj tato yet ayinan texol caw echo inxiwan, wal yet machijinan texol xin, tolab caw cañ chiwute inbahan yalbanil.

² Yaja' chiwaltojan teyet ta hayet chinapnihan bey tu' machojab cheyak'tij inhowalan yiñ ebnaj chalni tato lahan chijute cobahañ haca' comon anma, yuto haninti'an caw hinaninan intzotelan yiñ hune' tu' yeb ebnaj.

³ Wal xin caw yeli anma oñañ, yaj mach haca'o chu yak'ni anma howal, mach haco tu' jak'ni howalañ.

⁴ Mañtaj tzet ye tu' yet yul sat yibarik'inal ti' chijak'balñe yet chijak'ni howal, walkinto ha' yip Comam Dios ha' chik'oji istañzenilo sunil tzet ye tu' caw ay yip.

⁵ Chik'ojipaxo yip Comam yiñ sunil lolo'al mach chichahni ohtañelaxo Comam Dios. Haxa comon nabale xin chijacanico sunil tu' yul isk'ab Comam Jesucristo, hac tu' xin yijem chute isba.

6 Hayet caw c'ul hexxa heyijeni, chijayojañ isya'tajil yibañi mac mach chisje isc'ul isyije'.

7 Hex ti', hañech'an tzet cheyil yu isbak' hesat ha'ñe chexoc hetxumu'. Ta t'iñanxa heyehi tato yet hexxa Comam Cristo, yilal heyohtañeniloj tato yetpaxo Comam Cristo jehari.

8 Waxarica chiwicañ hanic' inbahan yiñ hune' inmunilti'an, yaja' mach chintx'ixwihan, yuto ha' Comam Dios ak'ñe hune' inmunilti'an yuñe heliñban heba yiñ Comam, maxtaj yu quexwetantanjan.

9 Yuxin mach chisje inc'ulan ta chetxumu ta yu quexinxibtenan yuxin hac ti' chiwute walnitojan yul incartati'an, wal xin machoj. *

10 Yuto ay mac chalni haca' ti': "Ha' iscarta naj caw how istzoteli, yeb xin caw ya' chilowi, yaja' hasa yet ayc'o naj coxol xin machi yip tzet chiyal naj yeb xin matzet chal yelapnoj," xi ebnaj.

11 Ha' mac hac tu' yalni, yilal yohtañeni tato haca'tic'a intzotelan yul incartati'an, hac tu' chu intzotelpaxojan yet ayinan texol.

12 Wal xin mach chu colahban cobahañ yeb mac chislolo'ñe isba. Ha' huntuk'an ebnaj tu' chischahco ebnaj sucal yiñ yu ch'oc ebnaj yila' hanta ishelanil hunun ebnaj.

13 Hañoriti'añ mach choripalc'onañ jinicañ cobahañ bay yebilcano jetañ, yuto ha' Comam Dios añecanico yechel bay cachan comunlahañ. Hac tu' xin el yiñ isc'ul Comam yuxin coriapnihañ texol bey coriob Corinto tu'.

---

* **10:9** Yiñ versículo 7-9 chi'ilcha hune' chihallax **ironia**; ha' chal yelapno tu' to hayet chorimak'ach abixli yiñ hunuxa maca yuñe yel ispian.

14 K'inalo tato maxtic'a hunelo coñapnihañ tec'atañ, machim chorimunlahañ texol tinañ. Wal xin hañonñañ coñapnihañ babel texol, jalnihaañ Tzoti' c'ul yet colbanile yiñ Comam Cristo teyet.

15 Mach chijal cobahañ winajil yu ismunil hunuxa anma, yeb xin mach lañan copalc'onañ comunlahañ yibañ bay yebilonicanoojañ yu Comam. Wal xin caw chito jochehañ chorimunlahañ yuñe isch'ib comuniltu'añ bay cachan comunlahañ yu Comam Dios, yuñe cam heyanico heyanma yiñ Comam.

16 Chijochepaxojañ chorhitztojañ jalnojañ Tzoti' yet colbanile yul huntек'anxa coñob nahat yehilo yiñ hecoñoob tu'. Yaja' xin mach chijochehañ chorimunlahañ bay xaichico hunmajanxa ebnaj ismunlahi, yuto machi jochehañ cololo'ne cobahañ yiñ ismunil hunuxa maca.

17 Ta ay hunu mac choche yik'a'cañ isba, yik'abcañ isba yaj yiñ tzet chiswatx'e Comam Dios, machojabtaj yiñ tzet chiswatx'e.*

18 Yuto maxtaj anma chiyal isba c'ulal yul yet ischuquil ha' c'ul, machoj, walxinto ha' mac chal Comam c'ulal, ha' ton c'ul.

11

Naj Pablo yeb ebnaj isbalico isba ischejabo Comam Jesucristo

1 Hantam sak'al tato chitecha huntек'an tzet chiwaltoti'an heyu, hacojtam mach innabalan, yuxin hac tu' intzotelan, yaja' yilal heyak'ni techahoj.

---

* **10:17** Jer 9:24

² Caw tz'e' chiwute inbahan teyiñ yuto xahan ayex wuhan haca' isxahani chexyil Comam Dios, yuto xawak' tratohan yeb Comam Cristo tato chekwacojan yul isk'ab, haca' hunu ix k'opo maxtó chiyik'le hunu winaj.

³ Yaja' chinxiwan yuto haca'taxca yu yak'ni subchaho no' laba ix Eva yu iscañil yehi, hactaxca tu' chu heyak'lax subchahoj, cat heyinilo heyanma yiñ Comam Jesucristo, yeb xin matxataxca toholo cheyute heba haca' choche Comam.

⁴ Hex ti' caw niman cheyute hec'ul heyaben tzet chal ebnaj chiec' halnec'o huntek'anxa nan cuybanile yiñ Comam Jesucristo, mach haca'o yu jalnihari teyet. Lañan hechahnipaxo hune' nan espíritu, maxtaj haca' hune' chabilxa heyu. Lañan hechahnipaxo hune' nan cuybanile, maxtaj haca' Tzoti' c'ul yet colbanile hechah yet jec'añ jalnoc'ojañ teyet.

⁵ Ha' huntek'an ebnaj chal isba ischejabo Comam Jesucristo bay tzuanex tu', mach ec'balo yelapno ebnaj insatajan.

⁶ Waxarica mach c'ulo intzotelan, yaja' ha' tzet wohtajan caw niman yelapnoj. Sunil tzet quinec'an inwatx'ehan texol ha' chalniloj tato caw ay inhelanilan.

⁷ Hayet wec'an walnec'ojañ Tzoti' c'ul yet colbanile texol machi nich'ano tzet ink'anilojan teyet. ¿Tom waco inmulan yiñ haca' tu'? Wal xin wiyo inbahan yuñe heyinicañ heba.

⁸ Hayet inmunlahan texol yet wec'an walnec'ojañ Tzoti' c'ul yet colbanile, ha' huntek'anxa ebnaj juxta nan coñobal, ha' ebnaj colwa wiñan yuñe yec' wuhan texol.

9 Hayet wec'an texol, ay tiempo ay tzet ye tu' ti' caw ocnico wuhan, yaja' machi hunujex bay ink'anan nich'ano tzet ye tu'. Wal xin ha' ebnaj juxtaj ay bey Macedonia apni inc'atañan, ha' ebnaj ak'ni tzet ocnico wuhan. Caw machi hunujex bay ink'anan hunu tzet ye tu', hactic'apax tu' chiwute inbahan tinañ.

10 Ha' isyelal Comam Jesucristo ayco wiñan, yuxin chiwalan tato matzet ink'anan yet wec'an texol hex wuxta ay yul ismajul Acaya; ha' hune' tu' ayco istzalabalo inc'ulan. Hune' tzalahilal tu' machi mac chiinilo wetan.

11 ¿Tom mach ayco wanmahan teyiñ yuxin hac tu' walnihan? ¡Machoj! Wal xin yohta Comam Dios tato caw ayco wanmahan teyiñ.

12 Yaja' hune'rietic'a ha' chiwutehan texol haca' yet yalañtocanoj. Chiwutehan haca' tu' yurié mach chiwak'an yub ebnaj chihalni tato lahan comunilarí yebi, cat yinicañ isba ebnaj.

13 Ha' ebnaj tu' torie chisbalico isba ebnaj ischejabo Comam Jesucristo. Chak'ni subchaho ebnaj anma yiñ tzet chala, chutenoico isba ebnaj ischejabo Comam Jesucristo.

14 Yaja' hune' chiswatx'e ebnaj tu' mach chic'ay coc'ul jilni yuto hac tu' chute naj matzwalil; chuteco isba naj c'ulal haca' ebnaj ángel.

15 Yuxin mach chic'ay coc'ul ta chutepaxo isba ebnaj tu' haca' mac chicuyni istoholal, yuto ischejab naj matzwalil ye ebnaj. Yaja' chischah ebnaj tu' isya'tajil haca'tic'a istx'ojal chiswatx'e.

Huntek'an isya'tajil hulyibañ naj Pablo

16 Wal tinañ xin chiwalpaxtojan teyet hunelxa, mach locohojinan, yaja' ta ayex chetxumu tato locohinan xin, chahwe heyabe' tzet chiwalti'an. Haca' hunu mac mach chistxumu yiñ tzet chala, hac tu' chu winicarñ inbahan nich'anoxa, hac'a' huntek'an ebnaj chicañ isba ischuquil.

17 Ha'huntek'an chiwaltojan teyet ti', maxtaj Comam Dios chiak'ni wala'tojan. Haca'ojtam mach chintxuman yet chiwalnitojan teyet, yuto toñe chiwicañ inbahan chiwalnitojan hune' ti'.

18 Tzetc'a ebnaj chicañ isba yiñ tzet chiswatx'e, haquintu'an chiwicañ hanic'o inbahan hac'a' chute ebnaj tu'.

19 Caw helanex heyalni, yaja' cheyak' techaho tzet chal ebnaj mach c'ulo tzet chiswatx'e teyiñ.

20 Ay ebnaj chexlañniyu heyak'ni cheja' heba tet, cat yinicanic'o ebnaj sunil tzet ayex. Caw yahawilxa chute isba ebnaj teyiñ, chexyak'nipaxo subchaho ebnaj. Chexisyahni ebnaj, chiocpaxo yiñ isnabal ebnaj ispak'nilto hesat. Wal hex ti' xin cheyak' techaho sunil tzet chexyute ebnaj tu'.

21 Wal xin chintx'ixwihan walnitojan teyet yuto hañoriti'arñ caw tz'on jute cobahañ texol, mach hac'a' yute isba ebnaj tu' teyiñ.

Yaja' ta chicañ isba ebnaj tu', haquinpaxtu'an chiwipaxocarñ inbahan. Hayet chiwalnihuan hune' ti', hac'a'tañe mach tz'ajano yul inwi'an chiwalnihuan.

22 Ebnaj tu' Hebreo ebnaj, haquinpaxtu'an Hebreo inan; Israel ebnaj, haquinpaxtu'an, Israel inan; yiñ naj Abraham titna ebnaj, haquinpaxtu'an, yiñ naj Abraham tu' titnajinpaxojan.

²³ Ischejab Comam Cristo ye ebnaj yalni, wali-nan xin ec'balto ischejab Comam wehan sata ebnaj. Hayet chiwalnitojan huntek'an ti' teyet haca'ojtam mach chintxuman yiñ tzet chiwalan. Wal haninti'an caw ec'balxa chinmunlahan sata ebnaj, tx'i'alxa el chinalaxictojan yul preso sata ebnaj. Ec'balxapaxo el chinmak'laxan sata ebnaj, tx'i'alxa el xin chielico incaman.

²⁴ Howel quinismak'an ebnaj wet Israelan, treinta y nueve tz'um wijan yu ebnaj huntá el.

²⁵ Oxel xin alaxayto te' c'ax wirian, hunel xin quink'ojaxcarian. Yet wec'an yiñ inbelan, oxel to te' barco yich hayet ayinicojan yul te'. Ay hunel ti' xin, hune' tz'ayic yeb hune' ak'bal ayinicojan yibañ ha ha' yuto tocano te' barco yich ha'.

²⁶ Mach isbi hayel quinec'an yiñ inbelan. Ay bay quinelicojan quinyijntojoan ha ha', ay bay quinelicojan incaman yu ebnaj elk'om, yeb yul isk'ab wet corioban, yebpaxo yul isk'ab anma nan coriobal. Aypaxo bay quinelicojan incaman yulaj coriob yeb yulaj beh, yeb yibañ ha' mar, yeb xin caw quinelicojan incaman yul isk'ab ebnaj toñe chisbalico isba juxtajoj.

²⁷ Ay bay caw quinsiquihan inmunlahan, wak'lenan isya'tajil. Tx'i'al el mach quinwayan, ay bay wijlehan riöhchahilal, yeb tajinti'al. Tx'i'al el mach quinwa'han. Ay bay xin wetapaxo inc'ulan yu chew, yeb tx'i'al el quincancanojan mañ xilk'apehal.

²⁸ Mach hañc'añeho huntek'an isya'tajil tu' wak'lenan, wal xin ayñetic'aco yiñ inc'ulan yiñ ebnaj juxtaj ay yul hunun coriob.

²⁹ Yuto ta ay hunu mac mañto chiyik' yip yiñ

yet Comam caw chiwik' bisc'ulalan yiñ, haca'tarie mañto chiwik'paxo wipan chute innanihan. Ta ay ebnaj chietaxto isnabal yu hunuxa maca, caw chitac inc'ulan.

³⁰ Ta caw yilal chiwicar inbahan, chimwicar inbahan yiñ huntek'an lañan walniti'an, yuto ha' huntek'an ti' chiyeniloj tato machi bin wipan.

³¹ Ha' Comam Dios, Ismam Comam Jesucristo, ha' ay yet yalaxico ismay yiñ sunilbal tiempo, caw yohta Comam tato caw yel chiwalan.

³² Yet hunel, yet ayinic'ojan yul coñob Damasco, ischejni naj gobernador chimunla yinta naj rey Aretas tato chioc ismajomal isti' hunun ispultahil ch'en c'ub hoyanico yiñ coñob tu' yuñe intzablax-ayojan.

³³ Yaja' quinalaxaytojan yul hune' motx yu huntek'an ebnaj juxtaj, walaxiltijan yul isventanahil ch'en c'ub tu'. Hac tu' yu incolchahan yul isk'ab naj gobernador tu'.

12

Huntek'an tzet isye Comam Dios tet naj Pablo

¹ Matzet chiwik'an yiñ winicar inbahan, yaja' yilaltic'a walnihan huntek'an yak' Comam Dios wila'an, yeb tzet yelax wetan yu Comam.

² Ay hune' naj ohtabil wuhan, caw ayco yanma naj yiñ Comam Cristo. Cañlañebxa habil tinañ yilaxto naj satcañ bay ay Comam Dios. Yaja' mach wohtajojan ta beyc'o naj yeb isnimanil maca hañc'añe yanma naj, hañech'an Comam yohtaj.

³ Caw wohtajan tato ilaxto hune' naj tu', yaja' ha' hune' mach wohtajojan ta ilaxto naj yeb isnimanil maca machoj, hañech'an Comam Dios yohtaj.

4 Ha' hune' wohtajan to ilaxto naj bey paraíso. Bey tu' yabe naj huntek'an tzoti' machi mac ohtañe, yeb xin machi mac chisje yalnic'oj.

5 Ha' hune' naj tu' chisje winicañan, wal inti'an xin ha' yiñ huntek'an isya'tajil chiwilan, ha' bay chiwicañ inbahan.

6 K'inalo tato chiwochehan chiwicañ inbahan chitic'am isje yuto ha' isyelal chiwalan, mach su-cojinan yiñ haca' tu'. Yaja' mach chiwicañ inbahan yuto chiwochehan tato machi hunu mac chinani ta caw ec'bal welapnojan yibañ tzet chil anma wiñan, yeb xin tzet chiyabe anma walnihan.

7 Yaja' yuñe machi oc lolo'al wiñan yu huntek'an tzet c'ulch'an yelax wila'tu'an, yuxin ak'lax hune' isya'tajil wetan yu naj matzwalil, haca' hunu te' tx'ix alaxico yiñ innimanilan, hac tu' yu yak'lax hune' isya'tajil ti' wiñan.

8 Oxelxa chink'anan tet Comam Dios ta chilo Comam hune' isya'tajil ti' wiñan.

9 Yaja' tak'wi Comam wetan haca' ti': "Ak' tzalaho hac'ul yiñ isc'ulch'anil inc'ulan xawak'an tawet, yaj yu inhelanilan chitecha hawu. Hañc'arie hune' tu' xin chiocnico hawu yuto caw ec'na caw c'ul isyenilo isba wipan yiñ isya'tajil," xi Comam. Hac tu' xin caw chintzalahan yiñ isya'tajil chihul wibañan, yuto chisyelo isba yip Comam Cristo wiñan.

10 Yuxin caw chintzalahan yiñ ej isya'tajil chihul wibañan, yuxin waxañca chibuchwa anma wiñan, yeb waxañca matzet ayinan, yeb waxañca chincaj laxan, yeb waxañca chihul isya'tajil wibañan, yaj yu chinmunlahan yiñ yet

Comam Jesucristo. Yaj caw chitzala wanmahan yuto hayet machi caw wipan chiwabehan, caw chiwik'canocañ wipan, yaja' yu Comam.

Ayco yiñ isc'ul naj Pablo yiñ ebnaj juxtaj ah Corinto

11 Haca' hunu mac mach c'ulo ye yul iswi', hac tu' wute inbahan wanicojan inwinajilan, yaja' hex ay hemul wiñan yuto hex wal heyanico inwinajilan, yuto mach ec'balo ebnaj chisbalico isba ischejabo Comam Jesucristo tu' insatajan, ha' ebnaj cheyabeto tzet chala. Waxaña mach chiyelapno wehan, yaja' mach chu ispalc'on ebnaj wibañañ.

12 Hayet wec'an texol caw niman wute inc'ulan teyiñ. Inyehan c'aybalc'ule yeb yechel yip Comam Dios texol; ha' xin chalniloj tato caw yeli ischejab Comam Jesucristo wehan.

13 Hune'xañe tzet mach lahano quexwutehan haca' huntek'anxa ebnaj juxtaj ay yul hunun coñob, yuto mach ink'anan yiñ tzet ocnico wuhan, yuxin ak'we nimanc'ulal yiñ hune' inmultu'an.

14 Tinañ xin toxo chintohan quexwila'an yiñ yet yoxel, yaja' matzet chink'anpaxojan teyet yiñ tzet chu yec' wuhan bey tu'. Yuto maxtaj yiñ tzet ayex bay ayco wanmahan, walxinto hex ayexico yiñ inc'ulan. Yuto haca' hunu naj mame tinañ yilal yak'ni naj tzet chiocnico yu yuninal, maxtaj yuninal naj tu' chiak'ni tzet chiocnico yu.

15 Haninti'an, hinaninan inc'aytzenilojan sunil tzet ayinan yeb innimanilti'an yu isc'ulalo teyiñ. Yaja' chiwilan, hayet ec'balto chiwaco wanmahan teyiñ, walex xin ip heyinilo heyanma wiñan.

16 Yaja' waxařica ay ebnaj yohtaj ta machi hunelo ti' waco inbahan heyijatzo yiň tzet chioc-nico wuhan, yaja' chal ebnaj tato yu inhelani-lan yiň istx'ojal yuxin quexwak' subchahojan ink'annihan tzet ye tu' teyet.

17 ¿Tom quexwak' subchahojan yu ebnaj juxtaj watojan yu isto quexyilnoj?

18 Ink'anan tet naj Tito tato chito naj quexyila' yeb hunxa naj juxta to yinta naj. ¿Tom quexyak' subchaho naj Tito tu'? ¡Machoj! Wal xin haca' innabalan yeb isc'ulch'anil inc'ulan, hac tu' yute isba naj texol.

19 Hex wuxtaj hex wanab, hex xahan ay juhaň, ham hetxumni tato laňan cocolni cobahaň yiň hesat yet chijalnihaň huntek'an ti', ¡machoj! Wal xin yet Comam Cristo jehaň yuxin chorňtzotelaň yiň ist'irňanil sata Comam yurie hech'ib yiň yet Comam Dios.

20 Chinxiwan c'uxantaxca mach laňano hewatx'en haca' chiwochehan yet chinapnihan ilwal teyiň, yebpaxo ta mach chischah hewi' yiň tzet chinwatx'ehan. Chinxiwpaxojan wapnihan c'uxantaxca aytoco howal texol, maca ta chito-chiwa hec'ul teyiň hununex, maca ta ayco chichonc'ulal texol, maca ta ayex laňan heyinicaň heba, maca ayex cheyal tx'oj tzoti' yiň hunu ebnaj juxtaj, maca tato ayex halo k'umal cheyu, maca ta ayex chelolo'rie heba, maca ta ayex laňan hewatx'en tzet ye tu' mach toholo.

21 Yet chinapnihan quexwila'an hunelxa, c'uxantaxca chintx'ixwicariaň sata Comam Dios, cat wocan ok'o teyiň, hex maxtic'a chebejcano heyanicó hemul, heyixli maca hewinajli, yeb

huntek'an istx'ojal k'aynajextic'a hewatx'eni.

13

Istak'eto naj Pablo yiñ tzet wal yuten isba ebnaj juxtaj

¹ Wal xin yiñxa yoxel chintohan quexwila'an. Hayet chinapnitu'an tzijxañe tzet mulehal chioc lahti' yiñ, yaja' yilal yiñ sat cawañ maca oxwañio testigo chicowatx'e.*

² Hayet inbeycanic'ojan quexwilnojan yiñ iscayel ay huntek'an tzet intak'ecanojan teyet, yaja' chiwalpaxtojan hunelxa, waxañca machijinan texol bey tu' yet chiwalnihuan hune' ti' tet mac xayaco ismul yet yalañto tu', yeb xin teyet hesunil. Hayet chinapnihuan quexwilnotu'an xin mach chiwak' nimanc'ulalan teyiñ.

³ Hac tu' chu heyohtañeliloj tato ha' Comam Cristo chiak'ni wipan intzotelan. Comam Cristo mach tz'ono yak'ni Comam texol, walxinto caw chisyelo yip Comam texol.

⁴ Haca' hunu mac machi yip, hac tu' yu yalaxcañ Comam Jesucristo yiñ te' culus, yaja' itzitz Comam tinañ yu yip Comam Dios. Hac tu' xin jehañ hañorñti'añ, tz'on chijute cobahañ, yu hunxa jehañ yeb Comam, yaja' yu yip Comam yuxin itzitzoñañ yeb yu comunlahañ texol.

⁵ Txumwelo hununex tato caw yeli ayco heyanma yiñ Comam Jesucristo. Txumwepaxiloj tato lañan hech'ib yiñ yet Comam, mato toñe chebalico heba yuninalo Comam Dios.

---

* **13:1** Dt 15:15

6 Yaja' chijochehañ ta cheyohtarieloj tato c'ul coñelicojañ yet coñheyilwenañ, hac tu' chu isyenoilo isba tato yetxa Comam Jesucristo jehañ.

7 Caw chintxahlihan teyiñ tet Comam Dios yuñe hewatx'en isc'ulal, maxtaj yu cocanañ c'ulal yul hesat, machoj, waxaricá xin mach c'ulo coñelicojañ yet coñheyilwenañ hac'a' yallaxi.

8 Yuto mach chisje cowatx'enañ istx'ojal yiñ hune' cuybanile caw yel chal ti', wal xin ha'jetañ caw ayoricojañ colwal yiñ.

9 Yuxin choñtzalaharañ yet machi jipañ, walex xin caw ay heyip, yuxin caw chicolahicojañ cotxahlihan teyiñ, yuñe caw tz'ajan chexelcanico yiñ yet Comam.

10 Chiwatojan hune' incartati'an teyet yalañto maxtó chintohan quexwila'an, hixinwal hayet chinapnitu'an mach yilalo chincachwahan teyiñ yu wipan ak'bil yu Comam. Mach yuho quexwetanan yuxin ak'bil wiptu'an, walxinto yuñe hech'ib yiñ yet Comam.

11 Wal tinañ hex wuxtaj hex wanab, ayojabico tzalahilal yul heyanma. Caw watx'eweco henabal yiñ ist'iñanil yiñ sunilbal tiempo. Iptzewe heba hununex yiñ yet Comam. Hunxañehojab henabal. Ayojab ak'anc'ulal texol. Ha'ojab Comam caw xahan ayori yu yeb chiak'ni ak'anc'ulal yul janma chioc heyetbihoj.

12 K'ambowej hanic' heye hununex, ha' xin chiyeniloj tato xahan cheyil heba.

13 Chi-xin-isk'ambeto ebnaj juxtaj ay bey ti' hanic' heye bey tu'.

14 Ha'ojab Comam Jesucristo chiak'ni isc'ulch'anil isc'ul teyet, yeb xin chexxahanñe

2 CORINTIOS 13:14

xxxix

2 CORINTIOS 13:14

Comam Dios, yeb ha'ojab Comam Espíritu Santo
chioc heyetbihoj.

**Nuevo Testamento yin abxubal
New Testament in Jakalteko Eastern; jac
(GT:jac:Jakalteko)**

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jakalteko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1997, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Jakalteko

© 1997, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-05-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
b5bce385-9ed7-5701-9edc-e221ef239a1c